

VICENT FERRER

Projecció europea d'un sant valencià

Edició a cura
d'Albert G. Hauf i Valls
i Francisco M. Gimeno Blay

Acadèmia Valenciana de la Llengua
Universitat de València

Índex

PRELIMINARS

M ^a VICENTA MESTRE ESCRIVÀ, Presentació	11
RAMON FERRER NAVARRO, Pròleg	13
FRANCISCO M. GIMENO BLAY, 600 anys després: celebració d'una efemèride	15

ACTES DEL CONGRÈS

FRANCISCO M. GIMENO BLAY, Sant Vicent Ferrer: petjades d'una vida itinerant	23
ALFONSO ESPONERA CERDÁN, El oficio del predicador en san Vicente Ferrer	45
CARLO DELCORNO, Vicent Ferrer e la predicazione medievale	63
LUCIANO CINELLI, I Domenicani e lo studio	85
TOMÀS MARTÍNEZ ROMERO, Notes sobre la Bíblia i el salteri dels post- reportadors vicentins	101
FRANCO MORENZONI, Problèmes linguistiques et intercompréhension: quelques remarques à propos de la prédication à la fin du moyen âge	125

ANTONI FERRANDO FRANCÉS, La poliglòssia en la predicació de Vicent Ferrer	141
JORDI COLOMINA, Les llengües dels sermons vicentins	205
MARIE ANNE POLO DE BEAULIEU, La prédication comme performance aux derniers siècles du Moyen Age (13 ^e - 15 ^e siècles)	247
SOPHIE DELMAS, Parler de rire et pour rire dans les sermons médiévaux, des <i>exempla</i> aux recueils de <i>distinctiones</i>	269
MARINA MONTESANO, Musulmani ed ebrei nella predicazione di San Vincenzo Ferrer	285
PAUL-BERNARD HODEL, Saint Vincent Ferrer et le schisme d'Occident	301
GIAN LUCA POTESTÀ, Vicent Ferrer e l'Anticristo	319
ALBERT G. HAUF VALLS, El misteri eucarístic i la celebració de la Missa en la predicació vicentina	343
Col·laboradors	387

Presentació

El nostre territori ha estat obert al món des de sempre: cruïlla de civilitzacions, l'articulació territorial de València com a regne per Jaume I ens situà en un context internacional en el qual València destacà com a eix comercial i, també, com a centre cultural de referència en un segle quinze d' esplendor de les nostres lletres i arts, de la nostra economia i d'una societat que s'endinsava en un Renaixement cosmopolita.

Societat que aportà valencians il·lustres que contribuïren a vertebrar un món que es trobava en constant canvi, des de Vives fins els Borja, personatges d'abast mundial.

Sant Vicent Ferrer és un dels més destacats personatges de la seua època. Eru-dit però, alhora, predicador de proximitat, el seu record ha perdurat generacions rere generacions.

A nosaltres ens correspon continuar contribuint a estudiar la seua figura i la seua projecció per comprendre millor aquest personatge i el seu temps, marcat pel Compromís de Casp.

La Universitat de València, fundada pels Jurats de la ciutat en 1499, ha projectat València al món, com feu el sant valencià, i ha apostat decididament per l'extensió de llaços amb altres països amb més de mil convenis actius amb universitats, institucions públiques i entitats privades, tant a l'àmbit de la gestió acadèmica com al de la innovació, la transferència de coneixement, la recerca i, per descomptat, l'intercanvi d'estudiants Erasmus, aspecte en el qual la UV és capdavantera a Europa.

És un honor, donats els lligams que uneixen la institució amb Sant Vicent Ferrer, que la Universitat col·labore en una publicació resultat d'haver estat part activa d'eixa València «capital del món vicentí», fent ús de l'expressió emprada pel Dr. Ramón Ferrer, president de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, al pròleg d'aquesta publicació.

És un honor, a més, haver posat a disposició d'aquesta commemoració de la vida i obra de Sant Vicent Ferrer els recursos humans, el saber i l'espai per al desenvolupament del congrés internacional *Sant Vicent Ferrer. Projecció Europea d'un sant valencià* que ara es consolida en aquesta publicació.

I si la seu del saber consolidat a aquest congrés és d'alguna manera la Universitat a través del seu Servei de Publicacions, quin millor emplaçament per al desenvolupament del congrés es podria haver triat que La Nau, l'edifici històric i el més antic i emblemàtic de la Universitat de València, edifici principal de la Universitat des de la seua fundació a finals del s. xv i fins a meitat del s. xx.

Així, amb aquesta publicació a cura dels professors Albert G. Hauf i Valls i Francisco M. Gimeno Blay, la Universitat de València continua donant suport a un dels valencians més internacionals que ha conegut la nostra terra, un valencià universal.

Mª VICENTA MESTRE ESCRIVÀ
Rectora
Universitat de València

Pròleg

Vicent Ferrer no va ser només un sant miraculós, com popularment se l'ha venerat a València, sinó molt més. La seua dimensió humana, intel·lectual, religiosa i també política fan del mestre Ferrer, sis segles després de la seua mort, un personatge universal, com va quedar de manifest en el Congrés Internacional «Vicent Ferrer, projecció europea d'un sant valencià», que, organitzat per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, es va inaugurar en la catedral de València i celebrat en l'aula magna del Centre Cultural La Nau de la Universitat de València.

El congrés va servir per a homenatjar el sant valencià, però sobretot per a aprofundir en l'abundant obra del dominic, per a posar en relleu el seu caràcter universal i presentar nous treballs sobre la seua extensa col·lecció de sermonaris per part dels màxims especialistes i investigadors del seu llegat en universitats de França, Itàlia, Suïssa i Espanya.

El pare Vicent va implantar un model de predicació innovador i atractiu. La teatralització dels seus sermons, vinculada sovint al seu suposat do de llengües, va aconseguir un impacte popular mai conegut en el segle xv. En els seus sermons era capaç de fer-se entendre igualment entre un públic valencià, occità, aragonés, bretó o francès. Es podria dir que, en certa manera, practicava un plurilingüisme actiu per tot arreu.

El congrés va evidenciar, a més, la importància dels sermonaris del mestre Ferrer per a conèixer i comprendre la realitat de la societat en l'Edat Mitjana, tant en l'antic Regne de València com en la resta de terres que va recórrer el sant. Coincidint amb la reunió d'experts, a València es va presentar un estudi exhaustiu de l'anomenat *sermonari d'Avinyó*, a càrrec de Francisco M. Gimeno Blay i Mª Luz Mandingorra Llavata.

La trobada internacional que va suposar el congrés estava plenament justificada per la dimensió universal del pare Vicent, l'obra i la imatge del qual, sis segles després del seu traspàs, han sobreviscut al pas del temps. El seu impacte en la societat de l'època, però encara també en l'actual, resulta més que evident. València va ser durant eixos dies la capital del món vicentí.

Com a president de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua va ser un honor i un orgull inaugurar el congrés internacional al costat de tan il·lustres congressistes, i ara també ho és prologar el llibre d'actes de les conferències presentades amb un altíssim nivell intel·lectual i científic, sense el qual aquella reunió d'imminents experts en la vida i obra de sant Vicent Ferrer no estaria completa.

RAMON FERRER NAVARRO
President
Acadèmia Valenciana de la Llengua